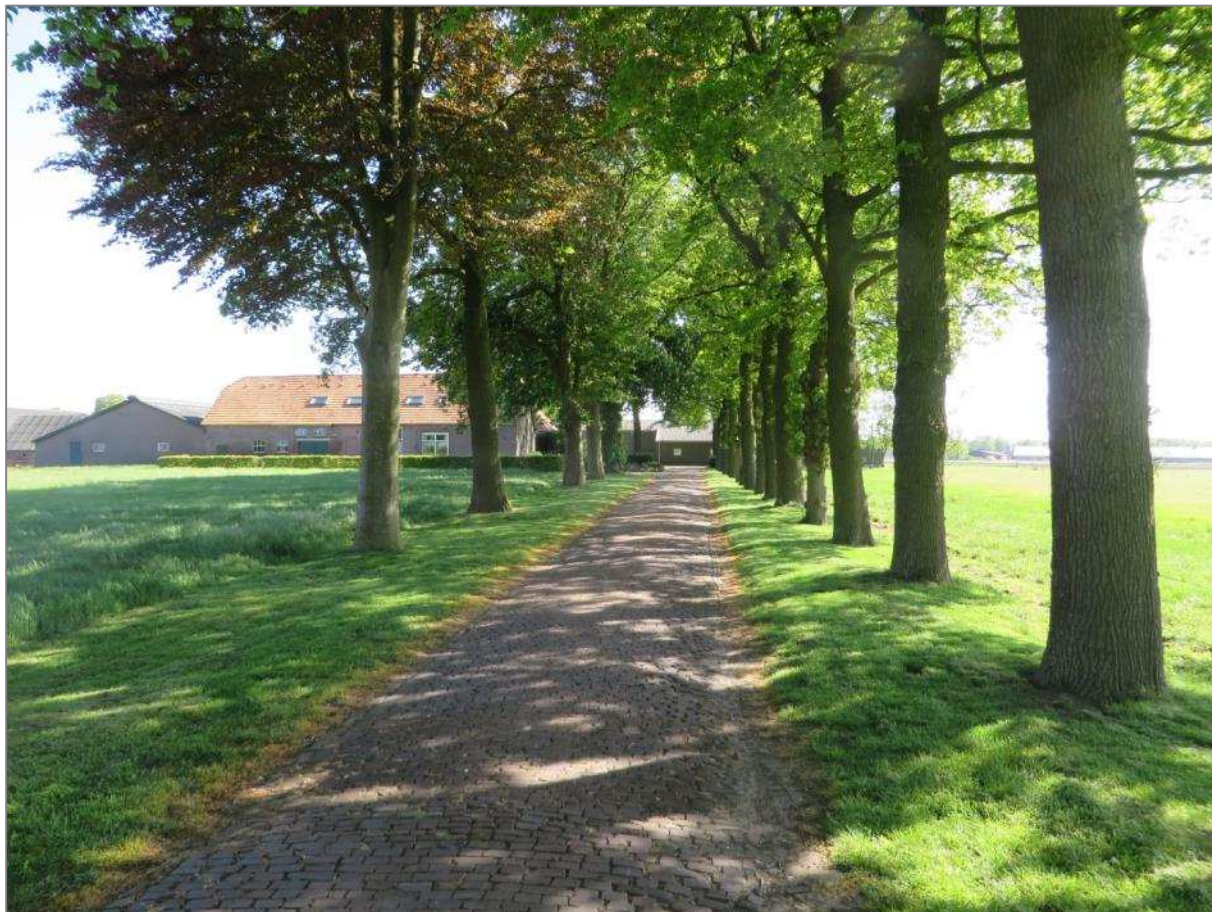

Flora- en fauna quickscan op planlocatie Nieuwe Voorthuizerweg 15 te Nijkerk

In opdracht van:

Bunnik Milieutec

Juli 2015

Flora- en fauna quickscan op planlocatie Nieuwe Voorthuizerweg 15 te Nijkerk

Colofon:

J.H.S. Rijsdijk MSc

Natuurkompas
Ecologisch onderzoek & advies

Thorbeckestraat 116
6702 BT Wageningen
Tel: 06-24804418
E-mail: info@natuurkompas.nl
Kvk: 51113139

© Natuurkompas

Inhoudsopgave

1	Inleiding	2
2	Beleidskader	3
2.1	Inleiding	3
2.2	Soortbescherming: Flora- en faunawet	3
3	Plangebied en werkzaamheden	4
3.1	Beschrijving onderzoeksgebied	4
3.2	Geplande werkzaamheden	6
4	Werkwijze	7
5	Resultaten en effectbeoordeling	8
5.1	Vaatplanten	8
5.2	Grondgebonden zoogdieren	8
5.3	Vleermuizen	9
5.4	Vogels	11
5.5	Reptielen en amfibieën	14
5.6	Overige beschermde soorten	14
6	Conclusies en aanbevelingen	15
6.1	Conclusies	15
6.2	Aanbevelingen	15
	Literatuurlijst	1

1 Inleiding

Bunnik Milieutec is voornemens om een deel van de aanwezige opstallen op het perceel aan de Nieuwe Voorthuizerweg 15 te Nijkerk te slopen. Op de betreffende locatie wordt een dierenartenspraktijk gevestigd, gericht op paarden. De sloop van de aanwezige opstallen en de realisatie van de dierenartsenpraktijk wordt gezien als een ruimtelijke ingreep. Voordat ruimtelijke ingrepen mogen plaatsvinden, moet eerst een onderzoek in het kader van de Flora- en faunawet, en eventuele andere relevante regelgeving plaatsvinden.

Ecologisch onderzoek en adviesbureau Natuurkompas is bij monde van dhr. Koning door Bunnik Milieutec gevraagd een flora- en faunaquickscan uit te voeren om de effecten van de sloop en nieuwbouw op eventueel aanwezige beschermde dier- en plantensoorten in kaart te brengen. Er wordt hierbij enkel ingegaan op de Flora- en faunawet. Voorliggende flora- en fauna quickscan is gebaseerd op een gebiedsanalyse, beschikbare verspreidingsgegevens van beschermde plant- en diersoorten en een biotoopinschatting die is gemaakt tijdens een verkennend veldonderzoek.

DRAFT

2 Beleidskader

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op voor de voorgenomen ingreep relevante natuurwetgeving en het natuur- en soortenbeleid van de diverse overheden. In deze rapportage is enkel de Flora- en faunawet van belang. In deze wet is de soortbescherming vastgelegd.

2.2 Soortbescherming: Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet is bepalend voor soortenbescherming. De wet is gericht op het duurzaam in stand houden van soorten in hun natuurlijk leefgebied. De doelstelling van de Flora- en faunawet is de bescherming en het behoud van de in het wild voorkomende plant- en diersoorten. Uitgangspunt hierbij is het zogenaamde “niet-ontzetting”-principe. Slechts voor een beperkt aantal activiteiten kan een ontheffing op basis van artikel 75 van de Flora- en faunawet worden verleend. Voorwaarde voor een ontheffing is dat met de voorgenomen activiteit de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in het geding is.

In de Flora- en faunawet worden de beschermde dier- en plantensoorten opgedeeld in drie categorieën:

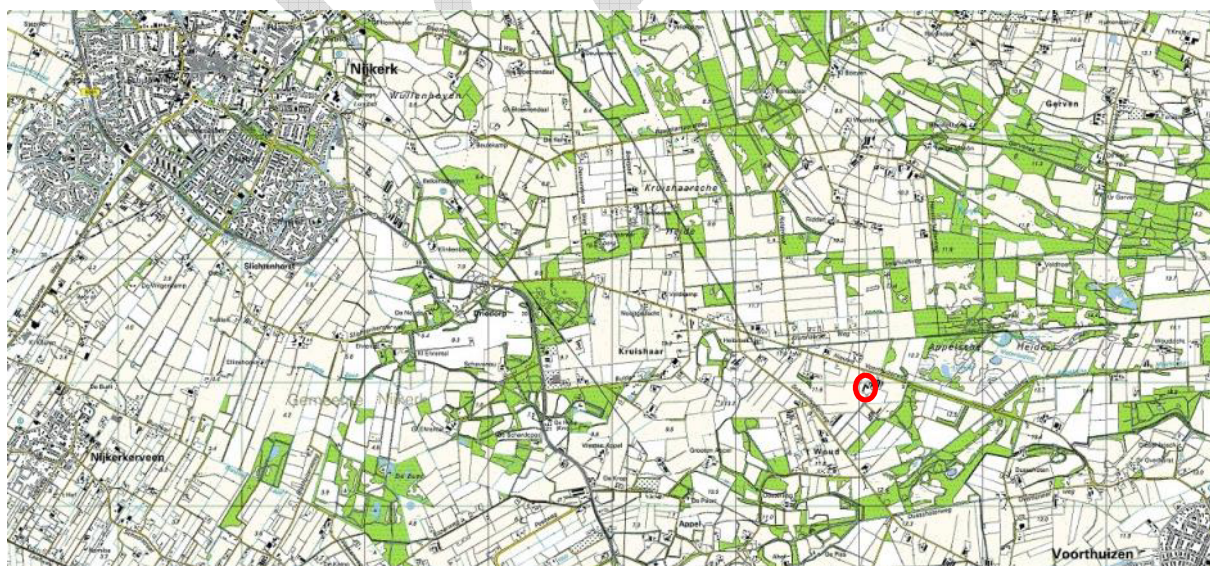
1. Beschermingscategorie 1 (hierna tabel 1): hieronder vallen een groot aantal algemeen voorkomende beschermde soorten, zoals het konijn, haas en ree. Deze soorten komen zo algemeen voor in Nederland dat er geen ontheffing hoeft te worden aangevraagd wanneer vaste rust- of verblijfplaatsen worden verstoord of aangetast.
2. Beschermingscategorie 2 (hierna tabel 2): hieronder vallen soorten die minder algemeen zijn, zoals het edelhert en wild zwijn. Deze soorten zijn strikter beschermd. Voor activiteiten die aantasting of verstoren van vaste rust- en verblijfplaatsen tot gevolg hebben, is een vrijstelling mogelijk. De initiatiefnemer dient in dit geval een goedgekeurde gedragscode te bezitten. Is dit niet het geval, dan moet er een ontheffing worden aangevraagd. In een gedragscode staan de gedragslijnen aangegeven die moeten worden gevolgd om schade aan beschermde dier- en plantensoorten zoveel mogelijk te voorkomen. Een ontheffing is nodig wanneer er voor de voorgenomen plannen of activiteiten geen goedgekeurde gedragscode bestaat.
3. Beschermingscategorie 3 (hierna tabel 3): hieronder vallen de zeldzame soorten, zoals de adder en alle soorten vleermuizen. Voor deze categorie is geen vrijstelling mogelijk. Er kan voor deze groep wel een ontheffing verleend worden. Dit kan wanneer er geen alternatieve bevredigende oplossingen mogelijk zijn, de voorgenomen activiteit een in de wet genoemd belang dient en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in gevaar komt. Deze uitgebreide toets geldt ook voor alle vogelsoorten.

Verder geldt altijd artikel 2 van de Flora- en faunawet. Volgens dit artikel dient iedereen voldoende zorg in acht te nemen voor de in het wild levende dieren en hun leefomgeving. Dit houdt in dat ervoor gezorgd moet worden dat, voorafgaand aan de werkzaamheden, gecontroleerd is of negatieve gevolgen voor de aanwezige soorten voorkomen kunnen worden door het treffen van maatregelen.

3 Plangebied en werkzaamheden

3.1 Beschrijving onderzoeksgebied

Het plangebied is gelegen aan de Nieuwe Voorthuizerweg 15 te Nijkerk in de provincie Gelderland. Nijkerk ligt ten noordoosten van Amersfoort, ten noordwesten van Barneveld en ten zuiden van Zeewolde. De directe omgeving van Nijkerk wordt gekenmerkt door open agrarisch gebied met in het oosten bos- en heidegebieden, onderdeel van de Veluwe (zie ook afbeelding 3.1). In het noorden grenst het plangebied aan de Nieuwe Voorthuizerweg met aan de overkant open agrarisch gebied. In het westen, zuiden en oosten grenst het plangebied aan open agrarisch gebied.

Afbeelding 3.1. Boven: globale ligging van het plangebied met in geel de perceelsgrenzen en in rood de te slopen opstallen. Onder: topografische kaart met ligging van het plangebied (rood omlijnd). Luchtfoto: Nationale Risicokaart, bewerking Natuurkompas, 2015.

Wanneer in voorliggende rapportage over het plangebied wordt gesproken, wordt over het volledige perceel gesproken (zie de gele grenslijnen in Afbeelding 3.1). In de huidige situatie is het plangebied deels bebouwd. Er staat een opslagloods (1), enkele voedersilo's, 2 jongveestallen (2 en 3), een varkensschuur (4), open kapschuur (5), melkveestal (6) en een woonhuis met deel (7). De oprijlaan naar de Nieuwe Voorthuizerweg is aan beide

zijden beplant met Europese eiken en kastantjes. Vanaf het erf loopt een pad richting de achterburen. Langs dit pad staan aan beide zijden zowel Europese als Amerikaanse eiken. Ten westen en zuiden van de bebouwing is agrarisch grasland aanwezig. In onderstaande afbeeldingen (afbeelding 3.2) wordt een overzicht van de onderscheiden gebouwen en een impressie van het plangebied gegeven ten tijde van het veldbezoek.

Afbeelding 3.2. Impressie van het plangebied: van linksboven naar rechtsonder: Overzichtskaartje met alle gebouwen genummerd, gebouw 1 en 4, de jongveestal (2) met voedersilo, doorkijk tussen gebouw 4 en 3, de jongveestal (3), de varkensschuur (4) en de open kapschuur (5). Foto's Natuurkompas, 2015.

3.2 Geplande werkzaamheden

De voorgenomen werkzaamheden bestaan uit het slopen van de gebouwen 1, 2, 3, 4 en 6. Het woonhuis en de open kapschuur blijven behouden. Ter plaatse van de gebouwen 1 t/m 4 is deels een bouwblok voorzien. Hier wordt een nieuw pand gerealiseerd. In het pand vestigt zich een dierenartsenpraktijk, gericht op paarden. Het is nog niet bekend wanneer de opstallen gesloopt worden. In afbeelding 3.3 is een schets van de nieuwe situatie weergegeven. De schets is ook opgenomen in Bijlage 1, inclusief legenda.

Afbeelding 3.3. Schets van de toekomstige inrichting van het plangebied.

4 Werkwijze

De flora en fauna quickscan is gebaseerd op een biotoopinschatting. Met behulp van atlasgegevens van de Atlas van Nederlandse Zoogdieren (Broekhuizen *et al.*, 1992), De Amfibieën en Reptielen van Nederland (Creemers *et al.*, 2009), Atlas van de Nederlandse Vleermuizen (Limpens *et al.*, 1997) en verschillende websites met verspreidingsgegevens (www.telmee.nl, www.ravon.nl, www.verspreidingsatlas.nl) is op voorhand ingeschat welke beschermde soorten mogelijk in het plangebied voorkomen.

Op 15 mei 2015 heeft Natuurkompas het plangebied en de directe omgeving bezocht voor een flora en fauna quickscan. Doel van de quickscan is om een indruk te krijgen van de aanwezige habitats en deze te beoordelen op hun geschiktheid voor beschermde dier- en plantensoorten. Ook is er gekeken naar (tekenen van aanwezigheid van) beschermde planten en dieren. Met betrekking tot zoogdieren is speciaal gelet op pootafdrukken, krabsporen, wissels, uitwerpselen, haren, graafsporen, holen, prooiresten en potentieel geschikte verblijfplaatsen. Omdat de omgeving van Nijkerk bekend staat als geschikt leefgebied voor verschillende soorten uilen, is er ook speciaal gelet op veren, schijfstrepen en braakballen.

Vanwege het eenmalige karakter geeft het veldbezoek slechts een globaal beeld van de aanwezige soorten en habitats op basis van een momentopname. Het veldbezoek heeft daarmee nadrukkelijk niet de status van een volledige veldinventarisatie. Zowel het tijdstip (buiten het bloeiseizoen van verschillende planten en deels buiten het actieve dagdeel van diverse diergroepen als vleermuizen en uilen) als het eenmalige karakter is hiervoor niet toereikend.

DRAFT

5 Resultaten en effectbeoordeling

In het kader van de Flora- en faunawet moet er getoetst worden of er bij een ruimtelijke ingreep mogelijk negatieve effecten op beschermde plant- en diersoorten plaatsvinden. De voorgenomen plannen zouden kunnen leiden tot biotoopverlies of verstoring.

5.1 Vaatplanten

Uit de verspreidingsgegevens zijn waarnemingen bekend van de wilde gagel, kleine en ronde zonnedauw, gevlekte rietorchis, gewone rietorchis, blaasvaren en jeneverbes (alle tabel 2-soorten). Wilde gagel, kleine zonnedauw en ronde zonnedauw zijn soorten die gevonden worden op natte, zure en venige grond in heiden, langs moerasbossen en in laagveenmoerassen en veenmosrietlanden. De gewone en gevlekte rietorchis komen voor op natte, matig voedselrijke graslanden, trilvenen en veenmosrietlanden en op zandplaten en opgespoten terreinen. De blaasvaren wordt opgetroffen op vochtige oude muren en in enkele gevallen aan bosgreppels. De jeneverbes is een soort van stuifzand en droge heidegrond en kan ook in de duinen worden aangetroffen (www.soortenbank.nl).

Binnen het plangebied zijn de hierboven beschreven habitats afwezig. Deze habitats zijn wel aanwezig in de bosgebieden ten oosten en noorden van het plangebied. De waarnemingen van beschermde vaatplanten zijn dan ook zeer waarschijnlijk gedaan in de bosgebieden ten oosten en noorden van het plangebied. Tijdens het veldbezoek zijn alleen algemene plantensoorten zoals straatgras (*Poa annua*), paardenbloem (*Taraxacum officinale*) en brede weegbree (*Plantago major*) aangetroffen. Beschermde plantensoorten zijn niet aangetroffen en worden ook niet verwacht. Het plangebied is grotendeels verhard. De niet-verharde delen worden gevormd door voedselrijke agrarische graslanden, ingezaaid met een commercieel grasmengsel. Aangeplante of gezaaide exemplaren van beschermde soorten in bijvoorbeeld tuinen zijn niet beschermd door de Flora- en faunawet, omdat het hier niet om natuurlijke groeiplaatsen gaat.

Effectbeoordeling

Doordat er geen streng beschermde plantensoorten voorkomen binnen het plangebied, zijn negatieve effecten beschermde plantensoorten op voorhand uit te sluiten.

5.2 Grondgebonden zoogdieren

Volgens de verspreidingsgegevens van ondermeer www.telmee.nl en de Atlas van Nederlandse Zoogdieren (Broekhuizen *et al.*, 1992) komen er in de omgeving van het plangebied algemeen voorkomende soorten voor als de egel (*Erinaceus erinaceus*), mol (*Talpa europaea*), ree (*Capreolus capreolus*) en konijn (*Oryctolagus cuniculus*) (alle soorten vallen onder tabel 1). Daarnaast zijn er ook waarnemingen bekend van de strikt beschermde eekhoorn (*Sciurus vulgaris*), steenmarter (*Martes foina*), das (*Meles meles*) en boommarter (*Martes martes*). De eekhoorn en steenmarter vallen onder tabel 2 van de Flora- en faunawet. De das en boommarter vallen onder tabel 3. Voor deze tabel 2 en 3 soorten geldt geen vrijstelling en negatieve effecten moeten daarom worden voorkomen. Tijdens het veldbezoek zijn geen (sporen van) strikt beschermde zoogdieren (tabel 2 of 3) aangetroffen. Wel is er in de graslanden van het plangebied een haas waargenomen.

Verspreiding

Binnen het plangebied zijn weinig ruige delen aanwezig. Toch zijn vaste rust- en verblijfplaatsen van algemeen voorkomende soorten zoals de egel en mol niet uit te sluiten. Deze soorten vallen allemaal onder tabel 1 van de Flora- en faunawet. Hiervoor geldt een algemene vrijstelling voor het verstoren en/of aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen.

Eekhoorn

De eekhoorn komt voornamelijk voor in opgaand naaldbos, en oud en gemengd bos met veel naaldbos. Hier foerageert de soort op eikels en dennenkegels. In het plangebied zijn naaldbomen afwezig. Wel staat er een aantal eikenbomen. Er zijn echter geen nesten van de eekhoorn aangetroffen. Mogelijk fungeren de eiken binnen het plangebied als marginaal foerageergebied voor de eekhoorn. In de directe omgeving zijn echter grote hoeveelheden geschikt foerageergebied aanwezig. De aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van de eekhoorn in het plangebied is uit te sluiten.

Steenmarter

De steenmarter is een soort die voorkomt in en nabij grote steden, dorpen en boerenerven, en lijkt zich aan de menselijke bebouwing te hebben aangepast. Van steenmarters is bekend dat ze rust- en verblijfplaatsen creëren in kruipruimtes en loze ruimtes tussen plafonds, muren en zolders in huizen en andere gebouwen. Binnen het plangebied zijn meerdere geschikte schuren aanwezig. De gebouwen zijn nauwkeurig geïnspecteerd op sporen (uitwerpselen, prooiresten) van de steenmarter. Deze zijn niet aangetroffen waardoor de aanwezigheid van de steenmarter in het plangebied is uit te sluiten.

Das

Dassen maken hun grote en opvallende holen vaak op droge en zandige plaatsen. Ze maken daarnaast gebruik van vaste looproutes die worden gemarkeerd met uitwerpselen. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen (wissels, burchten, snuitputjes, mestputjes) aangetroffen van dassen. Gezien het karakter van het plangebied (grotendeels verhard terrein of anders agrarisch grasland) wordt de soort ook niet verwacht. De aanwezigheid van de das in het plangebied is uit te sluiten.

Boommarter

De boommarter leeft in bossen van allerlei typen en leeftijden. Als rustplaats gebruiken ze vaak boomholten en konijnen-, vossen- en dassenholten. Ook holtes tussen boomwortels of onder takkenbossen kunnen voldoen als rustplaats. Nesten worden vaak gevonden in oude spechten- en eekhoornholten. Binnen het plangebied zijn geen bomen met geschikte holten aanwezig, waardoor de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van de boommarter in het plangebied is uit te sluiten.

Effectbeoordeling

Er zijn geen beschermde zoogdiersoorten in het plangebied aangetroffen. Vaste rust- of verblijfplaatsen van grondgebonden zoogdieren zijn afwezig. Negatieve effecten op grondgebonden zoogdieren zijn daarmee uit te sluiten.

5.3 Vleermuizen

Volgens de verspreidingsgegevens (Broekhuizen *et al.*, 1992; Limpens *et al.*, 1997; www.telmee.nl) komen in de omgeving van het plangebied soorten voor als gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en gewone grootvleermuis (*Plecotus auritus*). Alle vleermuissoorten vallen onder tabel 3 van de Flora- en faunawet en zijn daarmee strikt beschermd. Er is geen vrijstelling mogelijk.

Vleermuizen kunnen globaal opgedeeld worden in boombewonende soorten zoals de watervleermuis (*Myotis daubentonii*) en gebouwbewonende soorten zoals de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*). Er zijn ook soorten die zowel gebouwen als bomen bewonen. Er wordt onderscheid gemaakt in typen verblijfplaatsen. Er zijn bijvoorbeeld kraamverblijven, paarverblijven en winterverblijven.

Boombewonende vleermuizen

Tijdens het veldbezoek is het plangebied doorzocht op het voorkomen van vaste rust- en verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen. Binnen het plangebied zijn enkele eiken en kastanjes aanwezig die mogelijk enkele kleinere holten en loszittende stukken bast bezitten. Het voorkomen van boombewonende vleermuizen in het plangebied kan niet worden uitgesloten.

Gebouwbewonende vleermuizen

De verschillende opstallen in het plangebied zijn nauwkeurig geïnspecteerd op mogelijke verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen. Muren met een via open stootvoegen toegankelijke spouwmuur ontbreken. De jongveestal (nr. 2) en melkveestal (nr. 6) hebben een eternieten dak, met een soort daklijsten langs de gevel. Tussen het houtwerk en de gevel zit een smalle spleet waarachter vleermuizen kunnen weggelopen. Bij de jongveestal nummer 2 zitten de spleten echter vol met spinrag en takjes en strootjes van vogelnesten (spreeuwen). Dit duidt erop dat er recentelijk geen uitvliegende of invliegende vleermuizen actief zijn geweest. De andere jongveestal (nr. 3) heeft een pannendak. Onder het pannendak zijn daklijsten aangebracht. Tussen de daklijsten en de gevel zitten op veel plaatsen brede kieren, te breed voor vleermuizen om veilig achter weg te kruipen. Ook hier bevatten de kieren grote hoeveelheden spinrag en troep, wat erop duidt dat er recentelijk geen

vleermuizen actief zijn geweest (zie Afbeelding 5.1). De grond rondom beide jongveestallen is nagezocht op uitwerpselen en prooiresten van vleermuizen; deze zijn niet aangetroffen. Ook zijn de muren gecontroleerd op vetvegen welke niet zijn aangetroffen. Wanneer vleermuizen hun verblijfplaats invliegen wurmen ze zich via een smalle ruimte naar binnen. Rondom het invlieggat ontstaat na verloop van tijd een donkere veeg, afkomstig van het huidvet van de dieren. Hierdoor is vaak duidelijk te zien welke stootvoeg of spleet door de dieren wordt gebruikt.

De overige gebouwen in het plangebied zijn opgetrokken uit damwandprofielen. Deze gebouwen zijn ongeschikt voor vleermuizen. Door het ontbreken van sporen (buikvetvegen, uitwerpselen, afgebeten vlindervleugels) kunnen vaste rust- en verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen in deze gebouwen worden uitgesloten. Met de voorgenomen plannen zijn negatieve effecten op gebouwbewonende vleermuizen uit te sluiten.

Afbeelding 5.1. Eén van de opstallen met een uitsnede van de daklijst. Duidelijk zichtbaar zijn de strepen vogelpoep op de muur en het spinrag tussen muur en houtwerk. Foto: Natuurkompas, 2015.

Vaste vliegroutes

Vleermuizen staan erom bekend dat ze vaak jarenlang gebruik maken van vaste vliegroutes tussen de verblijfplaats en het foerageergebied. Hierbij volgen ze bestaande lijnvormige elementen in het landschap, zoals bomenrijen. Het behoud van dergelijke lijnvormige elementen is cruciaal voor de instandhouding van het leefgebied van vleermuizen. Binnen het plangebied zijn geen duidelijke lijnvormige elementen te onderscheiden. De rij eiken in het plangebied is een kort, op zichzelf staand element dat niet fungeert als vaste vliegroute.

Effectbeoordeling

Er worden geen bomen gekapt, waardoor negatieve effecten op boombewonende vleermuizen zijn uit te sluiten. Er zijn geen sporen gevonden die erop wijzen dat de opstallen een verblijfplaats vormen voor gebouwbewonende vleermuizen. Met de voorgenomen plannen zijn negatieve effecten op gebouwbewonende vleermuizen uit te sluiten. Ook zijn lijnvormige elementen afwezig binnen het plangebied, waardoor het onwaarschijnlijk is dat er

vaste vliegroutes van vleermuizen aanwezig zijn. Met de voorgenomen plannen zijn negatieve effecten op vaste vliegroutes op voorhand uit te sluiten.

5.4 Vogels

Vogels nemen een aparte plaats in binnen de Flora- en faunawet. Alle vogelsoorten zijn tijdens het broedseizoen beschermd. De bescherming geldt vooral voor de actieve broedplaatsen en vaste verblijfplaatsen. Voor de meeste vogels loopt het broedseizoen van half maart tot half juli. Er wordt in de Flora- en faunawet echter geen periode aangegeven voor het broedseizoen.

Broedseizoen

Voor een begrip als 'broedseizoen' is geen standaardperiode te hanteren. Afhankelijk van de soort en weersomstandigheden in een bepaald jaar kunnen soorten veel eerder of juist later broeden dan normaal het geval zou zijn. Dit kan zelfs per regio verschillen. Voor de wet is van belang of een broedgeval verstoord wordt, ongeacht de datum. De vaak geciteerde periode 15 maart t/m 15 juli is dus slechts een indicatie. De periode januari tot begin oktober kan theoretisch door broedvogels nog gebruikt worden als een broedperiode. Voor aanvang van de werkzaamheden dient altijd op broedgevallen gecontroleerd te worden.

Jaarrond beschermde vogelsoorten

Van sommige vogelsoorten zijn de vaste rust- en verblijfplaatsen jaarrond beschermd. Dit houdt in dat hun nesten het hele jaar door beschermd zijn. Binnen deze categorie worden vijf subcategorieën onderscheiden:

1. Nesten die buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats. Een voorbeeld van een soort die een dergelijk nest heeft is de steenuil (*Athene noctua*).
2. Nesten van koloniebroeders die elk jaar terugkeren om op dezelfde plaats te broeden. Deze soorten zijn zeer honkvast of zijn afhankelijk van bebouwing of specifieke biotopen. Een voorbeeld van een soort die een dergelijk nest heeft is de huismus (*Passer domesticus*).
3. Nesten van solitaire vogels die elk seizoen op dezelfde plaats broeden en afhankelijk zijn van bebouwing of honkvast zijn. Een voorbeeld van een soort die een dergelijk nest heeft is de ooievaar (*Ciconia ciconia*).
4. Vogelsoorten die elk jaar gebruik maken van hetzelfde nest en zelf nauwelijks in staat zijn om een nest te bouwen. Een voorbeeld van een dergelijke soort is de buizerd (*Buteo buteo*).
5. Nesten van vogels, die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar ervoor hebben gebroed of de directe omgeving ervan, maar dan wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Deze soorten zijn buiten het broedseizoen niet beschermd, maar vragen wel extra onderzoek, omdat ze jaarrond zijn beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dit rechtvaardigen. Voorbeelden van soorten zijn de spreeuw (*Sturnus vulgaris*) en huiszwaluw (*Hirundo rustica*).

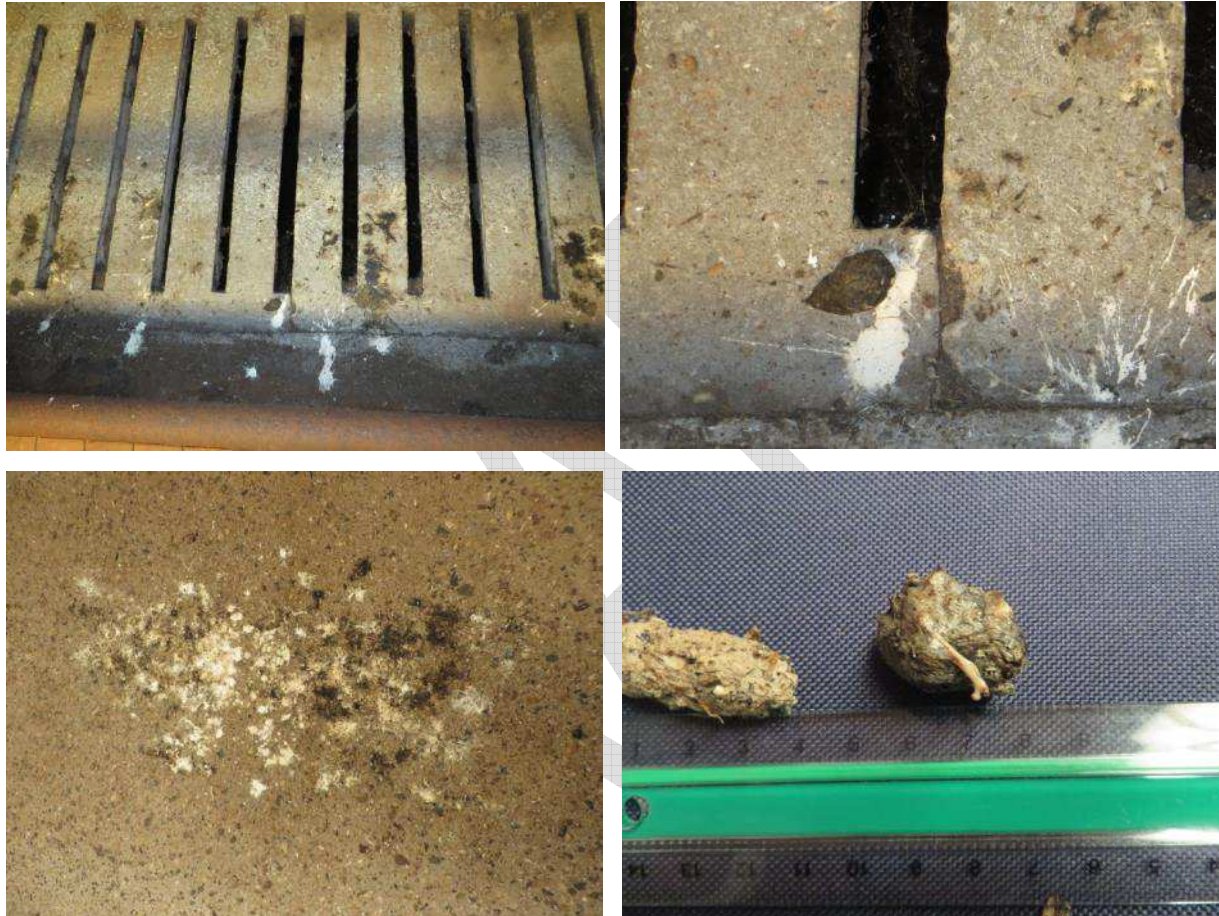
Tijdens het veldbezoek zijn verschillende algemene vogelsoorten als koolmees, Kievit, houtduif en vink waargenomen. Daarnaast zijn ook de spreeuw, boerenzwaluw en huismus waargenomen. De spreeuw en boerenzwaluw vallen onder categorie 5 van de "Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten" (Dienst Regelingen, 2009). Onder categorie 5 vallen broedvogels die vaak terugkeren naar de plaats waar ze het afgelopen jaar hebben gebroed. Hun nesten zijn in principe niet beschermd buiten het broedseizoen, tenzij er in de directe omgeving geen alternatieve nestlocaties aanwezig zijn, waardoor de gunstige staat van instandhouding van de lokale populatie onder druk kan komen te staan. Er zijn enkele jonge, roepende spreeuwen gehoord in stal 2. Daarnaast zijn er in stal 2 en 3 ca. 10 nesten van de boerenzwaluw aangetroffen. In de open kapschuur (nr. 5) zijn 3 nesten van de boerenzwaluw waargenomen.

Nesten van de huismus zijn jaarrond beschermd. Deze soort is waargenomen op het dak van het woonhuis. Zeer waarschijnlijk broedt deze soort ook onder de dakpannen van het woonhuis (nr.7). Mogelijk broedt de soort ook onder het pannendak van stal 3.

Er zijn verschillende braakballen, uitwerpselen en veren van de steenuil waargenomen (zie Afbeelding 5.2) in de te slopen opstal nr. 2 en de open kapschuur nr. 5 (zie afbeelding 3.2 voor alle gebouwen met bijbehorende nummering). Dit alles duidt op de aanwezigheid van een vaste rust- of verblijfplaats van de steenuil in de schuur. De steenuil is opgenomen in de Rode Lijst 2004 van bedreigde vogelsoorten, met als status kwetsbaar. Het

leefgebied van de steenuil is jaarrond beschermd. Veranderingen in het leefgebied kunnen grote impact hebben op het voortbestaan van deze soort.

Steenuilen leven territoriaal. In Nederland varieert de oppervlakte van een territorium vaak tussen de 5 en 30 hectare (Soortenstandaard steenuil, 2012). De oppervlakte is vooral afhankelijk van de kwaliteit van het gebied (aanwezigheid van voldoende prooidieren). Het leefgebied van een steenuil beperkt zich ongeveer een straal van circa 300 meter vanuit een erf dat als broedlocatie dient. Navraag wijst uit dat er al vele jaren een steenuilenkoppel broedt in een schuur op het perceel van Nieuwe Voorthuizerweg 9 (pers. comm. dhr. Bouw, Nieuwe Voorthuizerweg 9b). Deze broedlocatie ligt op ca. 1 kilometer afstand van het plangebied, waardoor dit vrijwel zeker een ander territorium betreft. Het is noodzakelijk om te bepalen welke functie het plangebied vervult voor de steenuil.

Afbeelding 5.2. Sporen van de steenuil in schuur nr. 3. Van linksboven naar rechtsonder: uitwerpselen (krijtsporen) op roostervloer, braakbal op roostervloer, uitwerpselen (krijtsporen) en braakballen midden in schuur en een detailfoto van 2 braakballen. Foto's: Natuurkompas, 2015.

Effectbeoordeling

Spreeuw en huiswaluw

Met de voorgenomen plannen worden de gebouwen 2, 3, 4 en 6 gesloopt. Hiermee gaan nestlocaties van de spreeuw en huiswaluw verloren. In de directe omgeving blijft voldoende potentieel geschikt leefgebied behouden in de vorm van enkele boerenbedrijven aan de Nieuwe Voorthuizeweg 13, 15A en Schoenlapperweg 2B. De sloop van de opstallen leidt niet tot negatieve effecten waarvoor mitigerende of compenserende maatregelen noodzakelijk zijn. Wel wordt geadviseerd om nieuwe verblijfplaatsen te realiseren voor de huiswaluw. Dit kan in de vorm van het plaatsen van meerdere kunstnesten aan de te behouden gebouwen. Ook kan de nieuwbouw geschikt gemaakt worden voor huiswaluw en spreeuw door de nieuwbouw bijv. te voorzien van een overstekende dakrand en een pannendak.

Huismus

Met de voorgenomen plannen worden de gebouwen 1, 2, 3, 4 en 6 gesloopt. De te slopen gebouwen kunnen fungeren als broedbiotoop voor de huismus. Het is niet uitgesloten dat er huismussen broeden in de te slopen gebouwen. In juni en juli 2015 is huismusinventarisatie uitgevoerd, zie ook Bijlage 2. Uit de inventarisatie blijkt dat er geen huismussen broeden in de te slopen gebouwen. Wel broeden er huismussen onder het dak van het woonhuis.

De huismus kent sinds de jaren '80 een sterke afname in aantallen. Over de oorzaak van deze afname wordt veel gespeculeerd (SOVON, 2002). Vermoedelijk heeft de huismus vooral te lijden onder de afname van geschikte broedgelegenheid in combinatie met een afname van het voedselaanbod. In de huidige situatie foerageren de huismussen in de tuin rondom de woning en de omringende graslanden. In de toekomstige situatie neemt het totale verharde oppervlakte af. Er komen extra groenelementen bij (zie ook Bijlage 1), waaronder een struweelhaag en een houtsingel. Deze elementen bieden extra beschutting voor de huismus tegen predatoren als een sperwer. Ook wordt er een siertuin aangelegd ter plaatse van de melkveestal (nummer 6). De siertuin kan fungeren als extra foerageergebied voor de huismus. Ook bieden perken en borders de mogelijkheid tot zandbaden.

De voorgenomen inrichting van het plangebied leidt niet tot het vernietigen van nesten van de huismus. Ook is er geen sprake van aantasting van foerageergebied van de huismus. Met de voorgenomen inrichting neemt het oppervlak aan geschikt foerageergebied toe. Negatieve effecten op de huismus zijn uit te sluiten.

Steenuil

In de te slopen gebouwen zijn sporen gevonden van de steenuil. Het is onduidelijk of er binnen het plangebied een nestlocatie of vaste rust- en verblijfplaats van de steenuil aanwezig is, of dat het dier slechts sporadisch gebruik maakt van het plangebied. Nestlocaties en vaste rust- en verblijfplaatsen van de steenuil zijn jaarrond beschermd. Van belang is of het territorium van de steenuil nog een functionele leefomgeving vormt na sloop van de opstallen. In de Soortenstandaard voor de steenuil (RvO, 2014a) wordt de functionele leefomgeving als volgt omschreven:

De functionele leefomgeving van een voortplantingsplaats en van een vaste rust- of verblijfplaats is de omgeving van die plaatsen die nodig is om ze als zodanig te laten functioneren. Een voortplantingsplaats (nest) kan alleen succesvol als zodanig functioneren als er voldoende habitat van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen voortplanten. Het hele proces van eieren leggen tot en met het opgroeien van de jongen moet er plaats kunnen vinden. Daarnaast moet de functionele leefomgeving het hele jaar voldoende voedsel leveren en voldoende veiligheid bieden.

De steenuil volgt vaak lijnvormige elementen en andere plekken die beschutting geven op weg naar zijn voedselplekken. Hij is ook in staat om zonder die beschutting rechtstreeks naar een favoriete voedselplek te vliegen. De grootte van het gebied dat tot de functionele leefomgeving hoort, is afhankelijk van de plaats van het voedselaanbod en de hoeveelheid voedsel.

In de maanden juni en juli is een steenuilinventarisatie uitgevoerd, zie ook Bijlage 2. Uit de inventarisatie blijkt dat de steenuil broedt in een schuur ten oosten van het plangebied, aan de Nieuwe Voorthuizerweg 15a. De gebouwen in het plangebied fungeren als roestplaats voor een mannelijke steenuil. Roestplaatsen worden niet gezien als vaste rust- en verblijfplaatsen in het kader van de Flora- en faunawet en zijn daardoor niet jaarrond beschermd.

Met de sloop van de gebouwen 1, 2, 3, 4 en 6 gaat geen steenuilennest verloren. Wel is sprake van een afname aan nestgelegenheid. De steenuil is vaak trouw aan zijn nestplek, maar wil soms wel wisselen van nestplaats binnen een territorium. Deze nestplaatsen bevinden zich vaak op hetzelfde erf (RvO, 2014). Met de sloop van de gebouwen neemt het aanbod aan nestgelegenheid sterk af. Ook het aantal mogelijke roestplaatsen voor de steenuil neemt sterk af. Enkel stal 5 blijft behouden. Dit is een open kapschuur, opgetrokken uit damwanden en biedt in de huidige vorm geen geschikte nestgelegenheid. Aangeraden wordt om twee steenuilen nestkasten te plaatsen in deze kapschuur. De kasten vormen buiten het broedseizoen geschikte roestplaatsen en daarnaast wordt er aan de steenuilen zo een aanbod aan nestgelegenheid geboden.

De steenuil heeft veel te lijden onder concurrentie van kauwen en duiven. Ook worden er veel nesten leeggeroofd door marters en katten. De omgeving van Nijkerk is zeer geschikt voor marters, waardoor een marterbestendige

steenuilenkast is aan te bevelen. Geschikte locaties om deze kasten te plaatsen zijn de werktuigenberging (in stal 5) en de bomenrij langs de oprit.

Met de voorgenomen inrichting van het plangebied neemt het totale verharde oppervlakte af. Er komen extra groenelementen bij (zie ook Bijlage 1), waaronder een struweelhaag en een houtsingel. Ook wordt een deel van de maisakker ten zuiden van de opstallen omgevormd tot paardenweide. Hiermee neemt het oppervlak aan geschikt foerageergebied voor de steenuil toe.

Negatieve effecten op de steenuil zijn uit te sluiten.

5.5 Reptielen en amfibieën

Uit de openbaar beschikbare verspreidingsgegevens (RAVON) blijkt dat in de omgeving van het plangebied de levendbarende hagedis (*Zootoca vivipara*), hazelworm (*Anguis fragilis*), rugstreeppad (*Bufo calamita*) en heikikker (*Rana arvalis*) zijn waargenomen. Tijdens het veldbezoek zijn geen reptielen of amfibieën waargenomen.

Levendbarende hagedis

De levendbarende hagedis leeft bij voorkeur op vochtige heide, heide met vennen, in structuurrijke weg- en spoorbermen en ruigten. Het is een soort die kan voorkomen in gebieden met een relatief hoge verstoringsgraad. De levendbarende hagedis is tijdens het veldbezoek niet aangetroffen en wordt, gezien de aanwezige biotopen (grotendeels verhard terrein en agrarisch grasland), ook niet verwacht. De waarnemingen van deze soort zijn waarschijnlijk gedaan in de bos- en heidegebieden ten oosten van Nijkerk. De aanwezigheid van de levendbarende hagedis is uit te sluiten.

Hazelworm

De hazelworm leeft bij voorkeur in bossen, bosranden, houtwallen en heidegebieden. Daarmee heeft de soort een voorkeur voor enigszins vochtige, met dichte vegetatie bedekte gebieden. De meeste waarnemingen worden gedaan op bos- en heideterreinen. Binnen het plangebied is dichte vegetatie afwezig. De aanwezigheid van de hazelworm is daarmee uit te sluiten.

Rugstreeppad

De rugstreeppad is een bewoner van zandige terreinen met vergraafbaar zand en een betrekkelijk hoge dynamiek, zoals uiterwaarden van rivieren, opgespoten terreinen en akkers. Voor de voortplanting is de rugstreeppad afhankelijk van (tijdelijke) ondiepe plassen en poelen die snel opwarmen. Ook ondiepe sloten kunnen geschikt zijn als voortplantingswater. Binnen het plangebied zijn ondiepe sloten en vergraafbaar zand afwezig. Het plangebied is grotendeels verhard en daarmee ongeschikt voor de rugstreeppad. Het voorkomen van de rugstreeppad binnen het plangebied is uit te sluiten.

Heikikker

De heikikker is een soort met een voorkeur voor natte heide- en veengebieden en kan daarnaast ook voorkomen in schrale graslanden. De soort maakt voor de voortplanting gebruik van poelen en andere plekken waar stilstaand water beschikbaar is. De heikikker overwintert op het land, waarbij hij in de grond of onder boomwortels wegkruipt. Houtwallen in de omgeving van geschikt voortplantingsbiotoop vormen daarmee een potentieel winterbiotoop. Het plangebied voldoet niet aan de kenmerken van een geschikt biotoop. Geschikt voortplantingswater ontbreekt. Ook zijn er binnen het plangebied geen houtwallen aanwezig waarin de soort kan overwinteren. De waarnemingen van deze soort zijn waarschijnlijk gedaan in de heidegebieden ten oosten van Nijkerk. De aanwezigheid van de heikikker is uit te sluiten.

Effectbeoordeling

Doordat er geen streng beschermde reptielen- en amfibiesoorten voorkomen binnen het plangebied, zijn negatieve effecten op deze soortgroepen op voorhand uit te sluiten.

5.6 Overige beschermde soorten

Voor overige beschermde soorten is geen geschikt biotoop aanwezig. Doordat er geen watergangen aanwezig zijn in het plangebied, is het voorkomen van beschermde vissen of voortplantingswateren van insecten uit te sluiten. Negatieve effecten van de voorgenomen werkzaamheden op overige beschermde soorten is uit te sluiten.

6 Conclusies en aanbevelingen

6.1 Conclusies

In het kader van de Flora- en faunawet is nagegaan of er met de voorgenomen plannen vaste rust- en verblijfplaatsen van beschermde dier- en plantensoorten worden aangetast. De voorgenomen plannen kunnen leiden tot biotoopverlies of verstoring. Plannen die er toe leiden dat het plangebied minder geschikt is als foerageergebied voor dieren, zijn niet ontheffingsplichtig, tenzij er in de onmiddellijke omgeving van het plangebied geen alternatieve geschikte foerageergebieden aanwezig zijn.

Algemeen voorkomende soorten

Binnen het plangebied komt een aantal algemeen voorkomende soorten voor. Deze soorten vallen allemaal onder tabel 1 van de Flora- en faunawet. Hiervoor geldt een algemene vrijstelling voor het verstoren en/of aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen. Dit betekent dat voor de werkzaamheden geen ontheffing voor deze soorten nodig is.

Strikt beschermde soorten

Voor soorten die vallen onder tabel 2 en 3 van de Flora- en faunawet geldt dat bij aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen een ontheffing moet worden aangevraagd. In het plangebied zijn spreeuwen en boerenzwaluwen aangetroffen. Beide soorten broeden in het plangebied. De nesten van beide soorten zijn niet jaarrond beschermd. In de directe omgeving is voldoende alternatieve nestgelegenheid aanwezig in de vorm van boerderijen. Hierdoor ondervindt de lokale populatie geen nadelige effecten van de voorgenomen werkzaamheden. In het plangebied zijn ook huismussen en een koppel steenuilen aangetroffen. De huismussen broeden onder het dak van het woonhuis. De steenuil heeft zijn nest in een schuur op een nabijgelegen erf. Met de voorgenomen plannen is geen sprake van aantasting van nesten of foerageergebied van de huismus en steenuil. Deze soorten ondervinden geen nadelige effecten bij realisatie van de dierenartsenpraktijk.

Bij de start van de werkzaamheden in het broedseizoen kunnen broedende vogels worden verstoord en/of nesten worden aangetast. Dit is een overtreding van de Flora- en faunawet. Hiervoor kan geen ontheffing worden aangevraagd. De start van de werkzaamheden moet daarom plaatsvinden buiten het broedseizoen, dat grofweg loopt van 15 maart tot 15 juli.

Door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren worden negatieve effecten op broedvogels voorkomen. Een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet is niet noodzakelijk.

6.2 Aanbevelingen

Naast de consequenties vanuit de Flora- en faunawet zijn er ook een aantal vrijblijvende aanbevelingen te doen ten aanzien van de inrichting van het plangebied. Hiertoe valt te denken aan:

- Het planten van inheemse, besdragende bomen en struiken voor vogels en vleermuizen;
- Het creëren van hoekjes met ruigten of andere schuilmogelijkheden voor kleine zoogdieren. Hiermee wordt ook het aanbod aan prooidieren voor de steenuil vergroot;
- De nieuwbouw geschikt maken voor soorten als huiszwaluw, huismus en spreeuw. Dit kan door het aanbieden van kunstnesten, maar ook door de nieuwbouw te voorzien van een pannendak en/of overstekende dakrand.
- Het plaatsen van twee marterproof steenuilenkasten. Er kan gedacht worden aan het plaatsen van een kast in de werktuigenberging (gebouw 5) en het plaatsen van een kast in één van de bomen langs de oprijlaan. Hiermee worden extra roest- en nestplaatsen geboden.

Literatuurlijst

- Broekhuizen, S., Hoekstra, B., van Laar, V., Smeenk, C. & Thissen, J.B.M. 1992. *Atlas van de Nederlandse zoogdieren*, uitgeverij KNNV, Utrecht.
- Creemers, R.C.M. & van Delft J.J.C.W. (RAVON) 2009. *De amfibieën en reptielen van Nederland*. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey Nederland, Leiden.
- Limpens, H., Mostert, K. & Bongers, W. 1997. *Atlas van de Nederlandse vleermuizen*, uitgeverij KNNV, Utrecht.
- Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014a. *Soortenstandaard Steenuil*. Versie 2.0 december 2014.
- Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014b. *Soortenstandaard Huismus*. Versie 2.0 december 2014.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland. 2002. *Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000*. Nederlandse fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij en European Invertebrate Survey Nederland, Leiden.

Websites

- Website Google Earth (maps.google.nl).
- Website RAVON (www.ravon.nl).
- Website overheid (www.rijksoverheid.nl).
- Website soortenbank (www.soortenbank.nl).
- Website telmee (www.telmee.nl).
- Website zoogdiervereniging (www.zoogdiervereniging.nl).

Bijlage 1. Schets van toekomstige inrichting

Erfinrichting Nijkerk, Nieuwe Voorthuizerweg 15.

- A. Woonhuis
met bijgebouwen en binnenhof
via dubbele poort uitzicht op eikenlaan
- B. Kliniek,
28 x 38m, rondom vrije (onderhouds-)strook van 4m
- C. Werktuigenschuur,
open aan noordzijde
- D. Paddock, 3x
12 x 15m, 2m vrije ruimte rondom
- E. Paardenbak,
20 x 40m
- F. Longeercirkels,
1x R=14m, 1x R=18m, met rondom een haag van groene beuk
- G. Paardenweides
- H. Mestopslag
- K. Parkeerplein
ca. 25 x 50m, t.b.v. auto+trailers, paardenwagen (draaicirkel: $R \leq 12,5m$)
parkeervakken personenauto's (10 pp)
- L. Houtsingel
versterking lengterichting, en onderbreking van het zicht op parkeren en kliniek.
breedte ca. 3m; 2 plantrijen, h.o.h 1,5m
meidoorn, veldesdoorn, boswilg, lijsterbes, hazelaar,
geen eik i.v.m. aantrekkingskracht dazen
- M. Markante boom
(linde)
- N. Plantvakken,
lage beplanting, soorten: (pluim-)hortensia, lage sering, boerenjasmijn
- O. Haag, strak geschoren
groene beuk, met een enkele rode ertussen
- P. Struweelhaag, los(ser) groeiend
meidoorn, veldesdoorn
- Q. Te handhaven fruitbomen
- R. Nieuwe fruitbomen
aanvulling bestaande fruitbomen tot kleine boomgaard
hoogstam bomen, als appel, peer, kers, pruim
- S. Te handhaven groenelementen
eikenlanen, landschappelijk element
berkenbosje, diffuse doorkijk naar nieuwbouw
- T. Voortzetting greppel
- U. Overpad voor buurman
- V. Siertuin bij woning

Bijlage 2 Huismus- en steenuilinventarisatie

Memo huismus- en steenuilinventarisatie aan de Nieuwe Voorthuizerweg 15 te Nijkerk

Aanleiding

Bunnik Milieutech is voornemens om een deel van de aanwezige opstallen op het perceel aan de Nieuwe Voorthuizerweg 15 te Nijkerk te slopen. Op de betreffende locatie wordt een dierenartspraktijk gevestigd, gericht op paarden. Op 15 mei 2015 is er in opdracht van Bunnik Milieutech door Natuurkompas een flora en fauna quickscan uitgevoerd. Tijdens deze flora en fauna quickscan zijn er verschillende exemplaren van de huismus (*Passer domesticus*) waargenomen en zijn er sporen, bestaande uit uitwerpselen, krietstroken, braakballen en veren, van de steenuil (*Athene noctua*) aangetroffen. Mogelijk nestelen de huismus en/of de steenuil in één van de te slopen opstallen. Nesten van beide soorten worden gezien als een vaste rust- en verblijfplaats die jaarrond is beschermd in het kader van de Flora- en faunawet. Het vernietigen of verstoren van een nest van de huismus of de steenuil is een overtreding van de Flora- en faunawet. Er moet een nader onderzoek naar de huismus en steenuil worden uitgevoerd om te bepalen of er jaarrond beschermde nestplaatsen van beide soorten aanwezig zijn in de te slopen opstallen. Bunnik Milieutech heeft Natuurkompas opdracht gegeven een huismus- en steenuilinventarisatie uit te voeren voor de locatie Nieuwe Voorthuizerweg 15 te Nijkerk. In voorliggend memo staan de resultaten van deze inventarisatie beschreven.

Ingreep

Aan de Nieuwe Voorthuizerweg 15 te Nijkerk is de vestiging van een dierenartsenpraktijk, gericht op paarden, voorzien. In de huidige situatie is het plangebied deels bebouwd. Er staan een opslagloods (1), enkele voedersilo's, twee jongveestallen (2 en 3), een varkensschuur (4), open kapschuur (5), melkveestal (6) en een woonhuis met deel (7). In onderstaande afbeelding staan de verschillende gebouwen weergegeven.

Afbeelding 1. Luchtfoto van het plangebied waarin alle gebouwen binnen het plangebied zijn genummerd zoals hierboven beschreven (Bron: Nationale Risicokaart, bewerking Natuurkompas).

De voorgenomen werkzaamheden bestaan uit het slopen van de gebouwen 1, 2, 3, 4 en 6. Het woonhuis en de open kapschuur blijven behouden. Ter plaatse van de gebouwen 1 t/m 4 is deels een bouwblok voorzien. Hier wordt een nieuw pand gerealiseerd. Het is nog niet bekend wanneer de opstallen gesloopt worden.

Werkwijze

Huismus

Het nader onderzoek naar de huismus is gebaseerd op de eisen zoals beschreven in de "Soortenstandaard Huismus" (RvO, 2014). De soortenstandaard schrijft vier inventarisatierondes voor, in de periode van 10 maart tot en met 20 juni. Deze inventarisatierondes vinden 1 á 2 uur na zonsopkomst plaats. Als gevolg van het relatief koude voorjaar, loopt de natuur echter wat achter. Hierdoor is ook de huismus mogelijk wat later met nestelen begonnen waardoor er kan worden afgeweken van de aanbevolen periode. Op 2, 12 en 22 juni en 4 juli 2015 is het plangebied geïnventariseerd op de huismus. Tijdens de inventarisatierondes is er met name gekeken naar territorium-indicerend gedrag, sporen (van nesten) en de aanwezigheid van jonge vogels.

Steenuil

Het nader onderzoek naar de steenuil is uitgevoerd conform de 'Soortenstandaard Steenuil' (RvO, 2014). De optimale onderzoeksperiode voor steenuilenonderzoek loopt van 15 februari tot 15 april maar nestindicatieve waarnemingen kunnen tot half juli gedaan worden. Het onderzoek bestaat uit drie inventarisatierondes. De inventarisatierondes hebben plaatsgevonden op 6, 17 en 30 juni 2015. De inventarisatierondes zijn circa een uur voor zonsondergang gestart en zijn circa een uur na zonsondergang afgebroken. Deze zijn alle te voet uitgevoerd. Tijdens de inventarisatierondes is met behulp van een verrekijker gezocht naar jagende, roestende en uitkijkende steenuilen. Ook zijn met behulp van geluidsapparatuur territoriale roepen van de steenuil afgespeeld met als doel om eventueel aanwezige steenuilen aan te zetten tot roepen. De methode van de geluidsnabootsing is ingezet nadat het plangebied rustig is afgespeurd op roepende, roestende, jagende en uitkijkende steenuilen.

Bij het nader onderzoek naar de steenuil is niet alleen gekeken naar het gebruik van het plangebied door de steenuil, maar is ook gepoogd de omringende territoria in kaart te brengen. Hierdoor wordt inzicht verkregen in de staat van instandhouding van de lokale populatie en kan de effectbeoordeling beter onderbouwd worden.

Resultaten

Nader onderzoek huismus

Gedurende vier inventarisatierondes is er gericht gezocht naar territoriumindicerende waarnemingen van de huismus. De weersomstandigheden ten tijde van de inventarisatierondes zijn weergegeven in Tabel 1.

Tabel 1. Weersomstandigheden tijdens de inventarisatie naar huismussen

Datum	Weersomstandigheden
2 juni 2015	Bewolkt, motregen, 1 -2 Bft en rond de 12°C.
12 juni 2015	Helder, droog, 1 Bft en rond de 12°C.
22 juni 2015	Zwaarbewolkt, droog, 1-2 Bft en rond de 13°C.
4 juli 2015	Helder, droog, ca. 2 Bft en rond de 21°C.

Gedurende de vier inventarisatierondes zijn er geen territoriumindicerende waarnemingen van de huismus gedaan op de daken van de te slopen opstallen. Wel zijn er tijdens alle inventarisatierondes roepende en voerende huismussen waargenomen op het dak van het woonhuis. Ook zijn er roepende huismussen onder het dak van het woonhuis gehoord. De huismussen foerageren in de tuin rondom het woonhuis.

Nader onderzoek steenuil

Er zijn in totaal 3 onderzoeksrondes uitgevoerd, zie ook Tabel 2, waarbij het plangebied nauwkeurig is onderzocht op aanwijzingen voor vaste rust- en verblijfplaatsen van de steenuil.

Tabel 2. Weersomstandigheden tijdens de inventarisatie naar steenuilen

Datum	Weersomstandigheden
6 juni 2015	Helder, droog, ca 0-1 Bft en rond de 12-14°C.
17 juni 2015	Bewolkt, motregen, windstil en rond de 15°C.
30 juni 2015	Helder, droog, 0-1 Bft en rond de 17°C.

Op 6 juni zijn er geen waarnemingen van de steenuil gedaan. In een straal van enkele honderden meters om het plangebied zijn ook geen waarnemingen van de steenuil gedaan.

Op 17 juni is ca. een half uur na de start van de inventarisatie een roepende steenuil waargenomen op het dak van stal 4. Het dier verplaatste zich even later naar de eikenlaan aan de oprit van het perceel, om vandaaruit richting stal 6 te vliegen. Er zijn roepende jongen gehoord in de omgeving van stal 6, maar de exacte locatie van het nest kon niet worden vastgesteld.

Op 30 juni is wederom een steenuil waargenomen. Ditmaal werd het dier aangetroffen onder de nok van het dak aan de noordzijde van stal 6. Net na zonsondergang is het dier gaan foerageren op het terrein van de naastgelegen boerderij aan de Nieuwe Voorthuizerweg 15a te Nijkerk. Enige tijd later is het dier met een prooi waargenomen op het dak van één van de stallen van naastgelegen boerderij. Vanaf de stal vloog het dier naar een schuur (zie ook Afbeelding 2), om daar onder een scheve dakpan door naar binnen te schieten. Het is zeer waarschijnlijk dat zich in deze schuur het nest van de steenuil bevindt.

Afbeelding 2. Luchtfoto van het plangebied en de naastgelegen boerderij aan de Nieuwe Voorthuizerweg 15a met de nestlocatie van de steenuil (geel omlijnd) (Bron: Nationale Risicokaart, bewerking Natuurkompas).

Binnen het plangebied is een vaste rust- en verblijfplaats van de steenuil afwezig. Wel fungeren stal 2, 5 en mogelijk ook 6 als roestplaats. Zeer waarschijnlijk is het het mannetje dat van deze plekken gebruik maakt om te roesten, terwijl het vrouwtje op het nest zit te broeden. Roestplaatsen worden niet gerekend tot de vaste rust- en verblijfplaatsen, maar maken wel onderdeel uit van de functionele leefomgeving van het nest (Rvo, 2014).

Conclusies

De te slopen opstallen bevatten geen nesten van de huismus. Tijdens de inventarisatie zijn er geen territoriumindicerende waarnemingen van de huismus gedaan op de te slopen opstallen. Wel zijn er verschillende territoriale huismussen waargenomen op het dak van het woonhuis. De huismus broedt met een aantal koppels onder het dak van het woonhuis

De te slopen opstallen bevatten geen nest van de steenuil. Het steenuilennest bevindt zich in een schuur op het erf van Nieuwe Voorthuizerweg 15a, direct ten oosten van het plangebied. De te slopen opstallen in het plangebied bevatten wel enkele roestplaatsen van de steenuil.